

БОСНА И ХЕРЦЕГОВИНА
РЕПУБЛИКА СРПСКА
ВРХОВНИ СУД РЕПУБЛИКЕ СРПСКЕ
Број: 13 0 К 002141 17 Кж 2
Бања Лука, 13.06.2017. године

У ИМЕ РЕПУБЛИКЕ СРПСКЕ!

Врховни суд Републике Српске, у вијећу састављеном од судија др Вељка Икановића, као предсједника вијећа, Даниеле Миловановић и Драгомира Миљевића, као чланова вијећа, уз судјеловање записничара Софије Рибих, у кривичном предмету против оптуженог М.П., због кривичног дјела ратни злочин против цивилног становништва из члана 142. став 1. Кривичног закона Социјалистичке Федеративне Републике Југославије, одлучујући о жалбама окружног јавног тужиоца у Добоју, оптуженог и његовог браниоца, адвоката С.Л., из Добоја, изјављених против пресуде Окружног суда у Добоју број 13 0 К 002141 16 К 2 од 10.01.2017. године, у сједници вијећа одржаној дана 13.06.2017. године на коју су приступили републички јавни тужилац Бранко Митровић, оптужени и његов бранилац, донио је

ПРЕСУДУ

Одбијају се, као неосноване, жалбе окружног јавног тужиоца у Добоју и браниоца оптуженог М.П., те потврђује пресуда Окружног суда у Добоју број 13 0 К 002141 16 К 2 од 10.01.2017. године.

Образложење

Пресудом Окружног суда у Добоју број 13 0 К 002141 16 К 2 од 10.01.2017. године, оптужени М.П. оглашен је кривим, због кривичног дјела ратни злочин против цивилног становништва из члана 142. став 1. у вези са чланом 22. Кривичног закона Социјалистичке Федеративне Републике Југославије (у даљем тексту: КЗ СФРЈ) и осуђен на казну затвора у трајању од 2 (двје) године. На основу члана 99. став 4. Закона о кривичном поступку Републике Српске ("Службени гласник Републике Српске" број 53/12, у даљем тексту: ЗКП РС), оптужени је ослобођен дужности плаћања трошкова кривичног поступка и исти падају на терет буџетских средстава док су на основу члана 108. став 3. истог Закона, оштећени Ш.М. и Ј.М. са имовинскоправним захтјевом упућени на парницу.

Против те пресуде жалбе су благовремено изјавили окружни јавни тужилац у Добоју и бранилац оптуженог. Окружни јавни тужилац жалбу је изјавио због погрешно утврђеног чињеничног стања и због одлуке о кривичној санкцији, са приједлогом да се побијана пресуда преиначи у дијелу који се односи

на тачке 5. и 6. измјењене оптужнице тако што ће се одредити одржавање претреса пред овим судом, а уколико се у овом дијелу жалба одбије, да се иста уважи у погледу одлуке о кривичној санкцији и оптуженом изрекне казна затвора у дужем временском трајању, у оквиру законом прописане казне за предметно кривично дјело. Бранилац оптуженог жалбу је изјавио из свих жалбених основа, са приједлогом да се жалба уважи, побијана пресуда преиначи тако што ће се оптужени ослободити од оптужбе или да се исти блаже казни.

У писменом одговору на жалбу окружног јавног тужиоца, бранилац оптуженог је предложио да се та жалба одбије као неоснована, док тужилац није подносио одговор на жалбу браниоца оптуженог.

У сједници вијећа Врховног суда Републике Српске, републички јавни тужилац је подржао жалбу окружног јавног тужиоца, те је предложио да се жалба браниоца оптуженог одбије као неоснована. Бранилац оптуженог је у цијелости остао код разлога и приједлога из жалбе, као и код писменог одговора на жалбу тужиоца, те је предложио да се жалба тужиоца одбије као неоснована, а оптужени је подржао жалбу свог браниоца.

Разматрајући спис, побијану пресуду, жалбе и одговор браниоца на жалбу тужиоца, одлучено је као у изреци ове пресуде, из сљедећих разлога:

Неосновани су приговори изнесени у жалби браниоца оптуженог и тврдња да је побијана пресуда заснована на незаконитом доказу, те да је тиме првостепени суд повриједио одредбу члана 10. став 2. у вези са чланом 63. и 150. ЗКП РС, на начин што је препознавање оптуженог од стране појединих свједока извршено на главном претресу. Ово из разлога што на претресу пред првостепеним судом није ни спроведено препознавање оптуженог у смислу одредбе члана 150. став 3. и 4. ЗКП РС, како то погрешно сматра ова жалба, већ су поједини свједоци, у склопу својих свједочења на главном претресу, исказали да у судници препознају оптуженог.

Надаље, овај суд налази да образложење побијане пресуде садржи разлоге у погледу свих одлучних чињеница са аспекта постојања кривичног дјела и кривице оптуженог и чињеница одлучних за правилну примјену Кривичног закона, јер, супротно наводима из жалбе браниоца оптуженог, иста садржи разлоге о свим елементима бића кривичног дјела ратног злочина против цивилног становништва из члана 142. став 1. КЗ СФРЈ, као што су: постојање немеђународног оружаног сукоба, постојање повезаности дјела и оружаног сукоба, да су жртве кривичног дјела за које се оптужени терети, били цивили, и да су били у рукама стране у сукобу којој нису били лојални, ради чега су неприхватљиви приговори ове жалбе засновани на тврдњи да је првостепена пресуда захваћена битном повредом одредаба кривичног поступка из члана 311. став 1. тачка к) ЗКП РС. С тога су без основа и приговори ове жалбе којима се указује да је побијана пресуда захваћена битном повредом одредаба кривичног поступка из члана 311. став 1. тачка е) ЗКП РС, јер је за предметно кривично дјело стварно и мјесно надлежан Окружни суд у Добоју.

Нису учињене ни битне повреде одредаба кривичног поступка из члана 311. став 2. ЗКП РС, на које је указала жалба браниоца оптуженог, а које су по тврдњама из жалбе учињене на начин што је првостепени суд повриједио одредбе члана 295. став 2. ЗКП РС, јер супротно наводима из ове жалбе, побијана пресуда је оцијенила сваки доказ како оптужбе, тако и одбране појединачно и у вези са осталим доказима.

Обзиром да се према наводима из жалбе браниоца оптуженог, повреда члана 6. Европске конвенције о заштити људских права и основних слобода, првенствено везује за битне повреде одредаба кривичног поступка, то је овај суд кроз оцјену неоснованости тих приговора, утврдио да нису основани и приговори којима се истиче да је првостепени суд повриједио право на правично суђење.

Надаље, приговорима садржаним у жалбама браниоца оптуженог, се не може оспорити правилност чињеничних утврђења и закључак побијане пресуде да је оптужени починио кривично дјело ратни злочин против цивилног становништва из члана 142. став 1. у вези са чланом 22. КЗ СФРЈ, за које је том пресудом оглашен кривим. Такав закључак резултат је правилне оцјене свих проведених доказа оптужбе и одбране и то појединачно и у међусобној повезаности, па разлоге за такав закључак, као мјеродавно образложене и ваљане, овај суд у цјелости прихвата, а њихова правилност се жалбеним аргументима браниоца оптуженог, не може оспорити.

Прије свега, првостепени суд је на страни 4., 5., 6. и 7. образложења побијане пресуде, дао детаљне и ваљане разлоге за постојање предметног кривичног дјела, које у цијелости прихвата и овај суд, а то су: да је у вријеме извршења предметног кривичног дјела постојао немеђународни оружани сукоб, који се одвијао између организованих оружаних снага ВРС са једне стране и А БиХ и ХВО, са друге стране и на простору који је био под контролом ВРС у периоду од прве половине априла мјесеца 1992. године па до краја новембра 1995. године (из исказа саслушаних свједока произилази да је у том периоду на подручју општине Т. фактичку власт вршила српска војска, дакле да је општина Т. била под командом српске војске) и да су радње оптуженог повезане са оружаним сукобом, да је оптужени дјело починио као, припадник резервног састава полиције, док су жртве цивилна лица, по националности муслимани и хрвати, који су били у рукама оружаних снага ВРС, дакле, стране у сукобу којој нису били лојални, обзиром да су били лишени слободе и затворени у просторијама СЈБ Т. и у згради ТО општине Т., а што неспорно произилази из чињеничног утврђења побијане пресуде.

Надаље, побијана пресуда детаљно износи садржај изведених доказа, те исте правилно оцјењује и изводи коначан, а по оцјени овога суда правилан закључак да је оптужени учинио кривично дјело које му оптужба ставља на терет. Посебно је побијана пресуда на страни 7., 8. и 9. анализирала садржај исказа свједока оштећеног А.К., те је, насупрот жалбеним приговорима браниоца, основано прихватила вјеродостојним његов исказ у вези са радњама из тачке 1. изреке пресуде, који је на саслушању на главном претресу пред првостепеним судом и то у два наврата, био категоричан у погледу идентитета оптуженог, као лице које га је физички злостављало, а за којег је свједок накнадно сазнао да се ради о оптуженом.

Исто тако, насупрот жалбеним приговорима браниоца оптуженог, побијана пресуда је посебно и детаљно анализирао и садржај исказа свједока оштећеног Ј.М., а у вези са радњама из тачке 3. изреке пресуде, те је исти довела у везу са исказом свједока М.Р., као и са вјештачењем вјештака др Љ.Ц., а затим правилно закључила да је оптужени предузео радње описане у тачки 3. изреке побијане пресуде и о томе дала детаљно образложење на страни 11., 12. и 13., које у цијелости прихвата и овај суд, па се жалилац упућује на те разлоге.

Побијана пресуда је, насупрот жалбеним приговорима браниоца оптуженог, такође основано прихватила вјеродостојним и исказе свједока оштећених Ш.М. и А.И., у вези са радњама из тачке 2. и 4. изреке пресуде, који су на претресу пред првостепеним судом, врло јасно исказали да их је управо оптужени физички злостављао и то на начин описан у наведеним тачкама изреке побијане пресуде. При томе, ови оштећени нису имали сумње у погледу идентитета оптуженог, обзиром да су га од раније познавали. Осим тога, радње које оптужени заједно са за сада неидентификованим припадницима полиције, предузео према оштећеном А.И. (описане у првом дијелу тачке 4. изреке пресуде), обзиром на начин, честа привођења и бројност удараца, те наношења тешког бола и патњи, биле су усмјерене на то да се добију информације или признања о његовом оцу који се налазио у Х., уз чињеницу да је тада био малољетан, живио је сам у Т. са три сестре, без родитеља, беспомоћност оштећеног да се брани у ситуацији у којој се налазио, и по оцјени овог суда, а супротно наводима из жалбе браниоца, досежу стандард мучења.

Разлике у исказима саслушаних свједока оптужбе, на којима указује жалба браниоца, се не односе на битне чињенице. Чињеница да првостепени суд није оцијенио доказе на начин на који одбрана то цијени, те да није посебно анализирао сваки сегмент исказа који су свједоци дали, било током саслушања у фази истраге, било на главном претресу, не чини побијану пресуду мањкавом и непотпуном, већ јасном и концентрисаном на битне елементе кривичног дјела за које се оптужени терети. Оцјена доказа, као битан елемент садржаја пресуде, треба да садржи образложење због чега и на основу чега је суд утврдио (или није утврдио) постојање битних елемената кривичног дјела, те на који начин је цијенио противријечне доказе који су у том контексту изведени, али то не значи да је суд у обавези да појединачно разјасни сваку разлику у исказима свједока. Дакле, по оцјени овог суда, побијана пресуда је дала ваљане и исцрпне разлоге због чега одређене чињенице узима као доказане, те правилно образложила на који начин је цијенила одређене разлике у исказима које су свједоци дали прије и у току главног претреса.

Такође супротно жалбеним приговорима браниоца оптуженог, побијана пресуда је анализирао и по оцјени овог суда, правилно оцјенила исказе свједока одбране И.П. и Ј.Т., као неприхватљиве у дијелу у којем су изјавили да мисле да се ради о другом лицу по надимку П., а не о оптуженом М.П., јер су исте у супротности са исказима оштећених који су га препознали, оштећени Ј.М. и Ш.М. су оптуженог познавали од прије рата, а оштећени А.И. га познаје из периода рата, када је долазио код његовог комшије Р.Т.

На основу свега наведеног, ово вијеће налази да је чињенично стање потпуно и правилно утврђено и да је правилно примјењен Кривичног закона, када су радње оптуженог, чињенично описане у изреци побијане пресуде, квалификоване као кривично дјело ратни злочин против цивилног становништва из члана 142. став 1. у вези са чланом 22. КЗ СФРЈ.

Неосновани су и приговори из жалбе тужиоца, којима се у жалбеном основу побијања пресуде због погрешно утврђеног чињеничног стања, истиче да је на основу спроведених доказа на главном претресу, побијана пресуда извела погрешан закључак да резултати тих доказа не пружају поуздан основ за закључак да је оптужени починио радње описане у тачкама 5. и 6. измјењене оптужнице, на штету оштећених А.И., М.Ш. и његових синова Х., Ф. и С., као и оштећеног Г.

Наиме, чињенична утврђења побијане пресуде у односу на радње из тачке 5. и 6. измјењене оптужнице, супротно приговорима изнесеним у жалби тужиоца, су по оцјени овог суда правилна. Она су заснована на доказима изведеним на главном претресу пред првостепеним судом, који се односе на наведене тачке измјењене оптужнице и који су изнесени у образложењу побијане пресуде, те оцјењени на начин који прописује одредба члана 295. став 2. ЗКП РС. Таквим приступом оцјени изведених доказа у односу на ове тачке измјењене оптужнице, изведен је и коначан, а по оцјени овог суда правилан закључак да нема доказа да је оптужени предузео наведене радње према овим оштећеним лицима. О предњем закључку, првостепени суд је на страни 21., 22., 23., 24., 25., 26. и 27. образложења побијане пресуде, дао веома детаљне и ваљане разлоге, које у цијелости прихвата и овај суд, па се жалилац упућује на те разлоге.

Дакле, разлоге за све одлучне чињенице, овај суд прихвата као ваљано образложене и њихова правилност се не може оспорити изнесеним приговорима из жалби тужиоца и браниоца оптуженог.

И једна и друга жалба побијају првостепену пресуду у одлуци о кривичној санкцији, односно изреченој казни затвора, при томе жалба тужиоца сматра да је изречена казна преблага, а жалба браниоца да је изречена казна престрога. Разматрајући те приговоре, овај суд налази да су обе жалбе неосноване.

За кривично дјело ратни злочин против цивилног становништва из члана 142. став 1. КЗ СФРЈ, прописана је казна затвора најмање пет година. Казна затвора у трајању од 2 (двје) године, коју побијана пресуда изриче оптуженом и по оцјени овога суда је у свему примјерена тежини почињеног дјела, степену кривичне одговорности оптуженог и околностима под којима је то дјело почињено. У изреченој казни у довољној мјери су дошле до изражаја све олакшавајуће и отежавајуће околности на страни оптуженог и оне су по првостепеном суду правилно оцјењене. Стога је и по оцјени овога суда изречена казна потребна и довољна ради остваривања сврхе кажњавања, како са аспекта генералне, тако и са аспекта специјалне превенције.

Како из наведених разлога, жалбе окружног тужиоца и браниоца оптуженог нису основане, ваљало је те жалбе одбити као неосноване, на основу члана 327. ЗКП РС и првостепену пресуду потврдити.

Записничар
Софија Рибић

Предсједник вијећа
Др Вељко Икановић

Тачност отправка овјерава
руководилац судске писарнице
Амила Подрашчић